

MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
ÚSTAV DOVEDNOSTNÍ VÝUKY A INOVACE STUDIA

PROJEKT „TEORIE – DOVEDNOSTI – PRAXE: INOVACE STUDIA PRÁVA“
reg. č. CZ.1.07/2.2.00/15.0198, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Sociální zabezpečení v EU

Obecné otázky

Sociální politika - obecně

- nedílná součást života každé vyspělé společnosti
- je zakotvena i v dokumentech EU
- tvoří pilíř dvou základních odvětví
  - pracovního práva a
  - sociálního práva (v Česku – práva sociálního zabezpečení)
- postupný vývoj

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vývoj sociální politiky

- období 1957-1974
  - původně cílem EHS výhradně ekonomická spolupráce, sociální opatření jen nástroj napomáhající k vytváření volného trhu
  - ukázalo se, že trh vše nevyřeší
  - postupně vytvářen tzv. Sociální akční program (1974)
- období 1974-1989
  - zlatá doba harmonizace v sociální politice v letech 1974-1980
  - v druhé polovině tohoto období zvítězil neoliberalní přístup
  - deregulace a flexibilita jako nástroje proti ekonomické a sociální krizi, nezaměstnanosti
- období 1990-dosud
  - sílící tendence k podpoře sociální soudržnosti Společenství

Základní dokumenty EU

- 5 základních smluv
  - Smlouva o Evropské unii
  - Smlouva o založení Evropského sdružení uhlí a oceli
  - Smlouva o založení Evropského společenství atomové energie
  - Smlouva o založení Evropského společenství (dříve Evropské hospodářské společenství)
  - Smlouva o fungování Evropské unie
- základní dokumenty týkající se sociální politiky
  - Jednotný evropský akt z roku 1987
  - Charta základních sociálních práv pracujících z roku 1989
  - Dohoda o sociální politice z roku 1992 (uzavřená v rámci Maastrichtské smlouvy)
  - Zelená kniha – Evropská sociální politika z roku 1993
  - Bílá kniha – Evropská sociální politika z roku 1994
  - Amsterodamská smlouva z roku 1997
  - Evropská sociální agenda přijatá v Nice v roce 2000
  - další dokumenty k sociální politice přijaté na následujících zasedáních

Hlavní cíle sociální politiky EU

- růst zaměstnanosti
- motivující odměna za práci
- rovnost pohlaví
- spravedlivé a dostatečné důchody
- zmírňování chudoby
- podpora sociální soudržnosti
- podpora kvalitní a udržitelné zdravotní péče

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Prameny sociální politiky – primární právo

- pro oblast pracovního práva
  - Smlouva o ES/ Smlouva o fungování EU
    - článek 12-13/ čl. 18-19
    - článek 39-41/ čl. 45-48
    - hlava XI Zaměstnanost
    - hlava X Sociální politika
    - hlava XI Evropský sociální fond
    - hlava XII Všeobecné a odborné vzdělávání, mládež a sport
- pro oblast sociálního zabezpečení
  - Smlouva o ES/ Smlouva o fungování EU
    - článek 42/ čl. 48
    - článek 137 a 251/ čl. 151 a násl.

Prameny sociální politiky – sekundární právo

- směrnice
- nařízení
- rozhodnutí
- doporučení a stanoviska
- v oblasti pracovního práva převažují směrnice, nařízení jen výjimečně
- v oblasti sociálního zabezpečení je základní úprava obsažena v nařízeních, směrnice jen doplňují některé zásady

Děkuji za pozornost

Tento studijní materiál byl vytvořen jako výstup z projektu č. CZ.1.07/2.2.00/15.0198

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

